

Handläggare
Pernilla Johnni
08-508 276 50**Till**
Trafiknämnden
2017-03-09

Tillgänglighetsarbeten 2016. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisningen av genomförda tillgänglighetsarbeten 2016.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefLars Jolérus
AvdelningschefAnne Kemmler
Enhetschef

Sammanfattning

Den 4 februari 2016 fattade trafiknämnden genomförandebeslut om investeringsåtgärder för 15 mnkr under 2016 för att öka tillgängligheten för personer med nedsatt funktionsförmåga. Utgiften för projektet slutade på 15,8 mnkr fördelade på 7,9 mnkr för åtgärder i innerstaden och 7,1 mnkr i ytterstaden samt 0,8 mnkr för trappor. Anledningen till överskridandet var att kontrastmarkeringen utfördes med en ny metod som blev något dyrare än beräknat. 2016 var sista året då tillgänglighetsmedel avsattes för kontrastmarkeringar och det var önskvärt att få med alla de trappor som var tänkta att markeras.

Trafikkontoret
AnläggningFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 276 50
Växel 08-508 272 00
pernilla.johnni@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Åtgärderna och ombyggnaderna i utemiljön har omfattat övergångställen, gångpassager, busshållplatser, justering och byte markbeläggning, planering av ledstråk, komplettering av taktila beläggningar, kontrastmarkeringar i trappor och nedsänkningar vid lastplats/handikapplats. Alla åtgärder har utformats i enlighet med

stadens handbok "Stockholm - en stad för alla. Handbok för utformning av en tillgänglig och användbar miljö". Åtgärder och ombyggnader har utförts såväl i inner- som ytterstaden.

Kontoret har även fortsatt sitt arbete med att sprida kunskap genom insiktsutbildningar, föredrag och samarbete samt bedrivit utvecklings- och påverkansarbete kring tillgänglighetsfrågan.

Bakgrund

I stadens budget för 2016 med inriktning för 2017 och 2018 framgår att alla stadens nämnder och bolag ska ta ansvar för och se tillgänglighetsfrågorna som en naturlig del av den dagliga verksamheten. Stockholm ska vara en tillgänglig stad. Enkelt avhjälpna hinder ska snabbt och effektivt åtgärdas.

Av mål 1 i "Stockholm – en stad för alla, Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016" antaget av kommunfullmäktige 2011-06-13 följer att "Alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö."

Programmet har sin utgångspunkt i FN:s principer om mänskliga rättigheter.

På trafikkontoret finns stor kompetens och erfarenhet inom området tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Ombyggnader, utvecklingsarbeten och andra förbättringar för att öka tillgängligheten har utförts under många år.

Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har ökat men fortfarande återstår mycket arbete för att Stockholm ska bli en stad för alla.

Sedan juli 2001 gäller lagen om undanröjande av "enkelt avhjälpna hinder". Tillämpningsföreskrifterna återfinns i BFS 2013:9.

"Ett hinder mot tillgänglighet eller användbarhet på en allmän plats ska alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpas." (PBL 2010:900 8 kap 12§)

Exempel på åtgärder som omfattas av "enkelt avhjälpna hinder" är nedsänkningar vid övergångsställen och andra passager, utbyte av rännalar, kontrastmarkering av busshållplatser, övergångsställen och trappor, anläggning av ledstråk, komplettering med handledare i trappor, infällning av släta ytor i ojämn beläggning och nedsänkning av kantsten vid handikapparkeringsplats.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Rådet för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att yttra sig över ärendet vid möte 2017-01-23.

Projektets genomförande

Åtgärderna och ombyggnaderna i utemiljön har omfattat övergångsställen, gångpassager, busshållplatser, planering av ledstråk, byte/komplettering av markbeläggning, komplettering av taktila beläggningar, kontrastmarkeringar i trappor samt nedsänkningar vid lastplats/handikapplats. Alla åtgärder har utformats i enlighet med stadens handbok "Stockholm - en stad för alla. Handbok för utformning av en tillgänglig och användbar miljö". Åtgärder och ombyggnader har utförts såväl i inner- som ytterstaden.

Korsningar (övergångsställen/passager) har byggts om i innerstaden på följande platser:

- Högalidsgatan/Tobaksspinnargatan
- Verkstadsgatan/Tobaksspinnargatan
- Verkstadsgatan/Folkskolegatan
- Verkstadsgatan/Slipgatan
- Bergsundsstrand/Lindwallsgatan
- Bergsundsgatan/Lindwallsgatan, 2 st
- Bergsundsstrand/Bergsundsgatan
- Lindwallsgatan/Folkskolegatan
- Folkskolegatan vid nr 28
- Siargatan/Magnus Ladulåsgatan
- Swedenborgsgatan/Högbergsgatan
- Sankt Paulsgatan/Kvarngatan
- Scheelegatan/Hantverkargatan
- Östermalmsgatan/Engelbrekts kyrkogata
- Erik Dahlbergs allé
- Gamla Lundagatan
- Storgatan/Fredrikshovsgatan
- Luntmakargatan/Rehnsgratan

Busshållplatser har i innerstaden byggts om på:

- Bergsundsgatan

Kantstensnedsänkningar har utförts på följande platser:

- Allhelgonagatan
- Fatburs Kvarngata
- Sankt Paulsgatan/Ragnvaldsgatan
- Brunbärsvägen
- Mäster Samuelsgatan 53

Komplettering med taktila plattor har utförts på Odengatan i korsningarna med Bragegatan och Verdandigatan.

I ytterstaden har busshållplatser på följande platser byggts om:

- Björksätravägen/Gillsätragränd
- Björksätravägen/Gransätragränd
- Björksätravägen/Alsätravägen
- Björksätravägen 33
- Björksätravägen/Sätra gårdsväg
- Björksätravägen/Örnsätrabacken
- Björksätravägen/Frösätrabacken, 2 st
- Tranebergsvägen

Korsningar (övergångsställen/passager) har byggts om på följande platser i ytterstaden

- Björksätravägen/Gransätragränd
- Björksätravägen/Alsätravägen
- Björksätravägen/Örnsätrabacken
- Björksätravägen/Frösätrabacken
- Björksätravägen/Ålgrytevägen
- Björksätravägen/Aspsätravägen
- Björksätravägen/Eksätravägen
- Bredängs allé/Eksätravägen
- Örnbergsvägen
- Uttinivägen/Kinmanssonsvägen

Kantstensnedsänkningar har utförts på följande platser:

- Tallspinnarvägen
- Segelflygsgatan
- Älvdalsvägen

Komplettering med taktila plattor har utförts på Ulricehamnsvägen.

Under året har 77 trappor beläggas på Södermalm, Norrmalm, Kungsholmen samt i Söderort och då främst Enskede-Årsta-Vantör samt Hägersten Liljeholmen kontrastmarkerats.

Kontoret har sedan 2012 arbetat med att förbättra kunskapen kring hur ledstråk byggs och används för att på bästa sätt fylla sitt syfte. Detta arbete har lett till framtagandet av skriften *”Ledstråk – varför och hur gör jag?”* som blev färdig i augusti 2015. Under 2016 har ledstråk anlagts i Fruängen samt vid Bräcke­gatan.

Mängden utförda åtgärder har återigen förskjutits från ytter- till innerstaden på grund av att ytterstadsentreprenören inte har förmått att hinna med alla åtgärder. Entreprenören har förutom tillgänglighetåtgärder även andra typer av smärre åtgärder att utföra. Det fanns alltså handlingar framme för att kunna utföra åtgärder

enligt budget men kontoret behövde också göra en avvägning mellan de olika typer av åtgärder som entreprenören var upphandlad för att utföra. Trots detta utfördes alla planerade tillgänglighetsåtgärder i ytterstaden förutom en större busshållplatsombyggnad som ströks på grund av resursbrist. Innerstadentreprenörerna kunde få mycket gjort och tog också på sig att utföra fler objekt eftersom det fanns färdiga handlingar framme. Inför årets åtgärder planerar kontoret att upphandla två entreprenörer för arbetena i ytterstaden. Konceptet har fallit väl ut för åtgärderna i innerstaden och förhoppningen är att det blir lättare att få alla önskade åtgärder utförda även i ytterstaden under 2017.

Måluppfyllelse

Stadens övergripande mål är att Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök och i trafiknämndens verksamhetsmål framgår att ”Stockholm ska vara tillgängligt för alla”. Genom att på ett systematiskt sätt ta bort hinder som omöjliggör eller försvårar för personer med nedsatt funktionsförmåga att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap har trafikkontoret bidragit till en förbättrad tillgänglighet inom sitt ansvarsområde.

Arbetet med tillgänglighetsfrågorna överensstämmer också med de mål som fastställts i ”Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016”. Programmet antogs av kommunfullmäktige 2011-06-13. Arbetet med att ta fram ett nytt program för åren 2017-2022 har inletts och beräknas vara klart under våren 2017.

Tidplan

Projektet har genomförts under år 2016.

Ekonomi

I stadens budget för 2016 angavs att arbetet med att göra Stockholm tillgängligt för alla är prioriterat. Genomförandebeslut på 15 mnkr godkändes av trafiknämnden 2016-02-04.

Utgiften för projektet slutade på 15,8 mnkr fördelade på 8,3 mnkr för åtgärder i innerstaden och 7,3 mnkr i ytterstaden samt 0,8 mnkr för trappor. I budgeten var fördelningen 6,5 mnkr för innerstaden, 8 mnkr för ytterstaden och 0,5 mnkr för trapporna.

Budgetposten för kontrastmarkering i trappor ökade då årets entreprenör använde en ny metod som visade sig vara lite dyrare. Eftersom 2016 var sista året som trappor kontrastmarkerades inom tillgänglighetsbudgeten så bedömde kontoret det som viktigt att de trappor som var tänkta att kontrastmarkeras verkligen blev utförda innan åtgärderna inryms inom ordinarie driftbudget.

Kontoret beviljades statlig medfinansiering enligt beslut 2014-10-20 för ”Tillgänglighetsåtgärder linje 135; 12 hållplatser och 12 övergångsställen”. Finansieringen avsåg 15 % av kostnaderna, som mest 0,84 mnkr. På grund av svårigheter att få åtgärder i ytterstaden utförda kunde pengarna inte utnyttjas under 2015.

Hållplatsåtgärderna har utförts under 2016 med finansiering med som mest 30 % av kostnaden enligt beslut 2015-12-04.

	Innerstad	Ytterstad	Totalt
Övergångsställe/hpl	7,9	7,1	15
Trappor	0,4	0,4	0,8
Övrigt (soffor mm)			
Summa	8,3	7,5	15,8
Summa i genomförandebeslutet	6,5	8,0	15

Kontorets övriga tillgänglighetsarbete

Insikt:

Kunskap och förståelse är viktigt för att skapa en god tillgänglighet och användbarhet. Under 2016 har kontoret arrangerat sex insiktsutbildningar, två för kontorets tjänstemän/nyanställda (våren) samt två för snöröjningsentreprenörer och två för projekt Tåtskiktsbyte Sergels Torg (alla under hösten). Vid dessa tillfällen fick deltagarna bland annat pröva på att ta sig fram i rullstol samt gå med synnedsättning i utemiljön samt få information om olika funktionshindergruppers behov.

Information & erfarenhetsutbyte

Kontorets tillgänglighetsarbete har rönt stort intresse både nationellt och internationellt. Under 2016 har kontoret tagit emot studiebesök från Nätverk Göteborg samt informerat om de anlagda ledstråken i Fruängen. Kontoret har också deltagit på Myndigheten för delaktighets Delaktighetsdagen 2016.

Förankrings- och överlämningsarbete

Ett framgångsrikt tillgänglighetsarbete kräver ett gott samarbete och dialog med funktionshinderrörelsen. För utbyte av information och synpunkter har besök gjorts hos både de lokala råden för funktionshinderfrågor och trafiknämndens råd för funktionshinderfrågor. Kontoret har under året fortsatt samarbetet med Stockholms läns landstings syncentral på Kungsholmen genom årliga gemensamma träffar. Samarbetet har lett till fördjupad

kunskap kring synskadefrågor och vilka specifika behov just personer med nedsatt syn/blinda har samt skapat en förståelse för hur kontoret arbetar med utformning av gatumiljön. Framtagande av skrift särskilt riktad till trafikplanerare på trafikkontoret som hjälp och stöd i deras dagliga arbete. Kostnaderna för kontrastmarkering av gatutrappor kommer från och med 2017 inrymmas i ordinarie driftbudget och arbetet med att ta fram en dokumentation över utförda trappor med metod och år för åtgärd inleddes under slutet av 2016.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner slutredovisningen avseende genomförda tillgänglighetsarbeten 2016.

Slut